

Rugstreeppaddenreddingsactie IVN Geldrop; het wegvangen en loslaten van rugstreeppadden samen met poelenwerkgroepleden Eindhoven en Nuenen. (Foto: Hans Teeven)

Rugstreeppad. (Foto: Hans Teeven)

Rijplaten, noodzakelijk om de ruim 1800 vrachten met verontreinigd slib af te voeren, werden iedere keer kort voor aanvang van de werkzaamheden neergelegd om te voorkomen dat amfibieën en reptielen zich eronder verstopten. (Foto: Hans Teeven)

Rugstreeppaddenreddingsactie Witte Loop op de Strabrechtse Heide 2014

Waterschap De Dommel begon in 2013 met het schoonmaken van de Witte Loop in het kader van de vernatting van het Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide en Beuven. De Witte Loop is onderdeel van de, inmiddels afgesneden, afwatering van een agrarisch gebied in de gemeente Someren en de Kleine Dommel in Heeze. Struwelen en verontreinigd slib zouden in die winter worden verwijderd en afgevoerd. Vanwege slechte weersomstandigheden moesten de werkzaamheden worden gestaakt en bleef het verzamelde slib op drie locaties achter. Deze locaties lagen in het leefgebied van de rugstreeppad. Omdat het karwei in de voortplantingstijd weer zou worden opgestart, kwam Staatsbosbeheer bij de Amfibieënwerkgroep IVN Heeze-Leende met het verzoek om een reddingsactie te organiseren. IVN Geldrop, Poelenwerkgroepen Eindhoven en Nuenen sloten zich daarbij aan.

Nadat de eerste locatie en toegangsweg met paddenschermen was afgeschermd, zijn we vanaf 22 juli 2014 met wegvangen begonnen. De schermen, ongeveer 5 km lang, zorgden voor een relatief warm en vochtig milieu waardoor veel amfibieën en reptielen regelmatig deze plek opzochten en zich daar makkelijk lieten vangen. Langs het scherm lagen zandkluiten, heidezoden en dood hout waaronder ze konden schuilen. Alle gevangen exemplaren zijn in de directe omgeving uitgezet. Het paddenscherm voorkwam ook dat ze terug konden keren. Verspreid in het vanggebied werden schaaldelen neergelegd die als schuilplaats konden dienen. Dit zijn 5 cm dikke ruwe planken van minimaal 40 à 50 cm breed en 1 à 2 meter lang. De rugstreeppad toonde voorkeur voor schaaldelen die vlak

op zandgrond met weinig tot geen vegetatie lagen. Naarmate het seizoen vorderde ontdekten we groepjes rugstreeppadden die in holletjes op harde zandruggen, ontstaan door de werkzaamheden van het jaar daarvoor, verbleven. Het is een geweldige ervaring om de leefomgeving van de zeer jonge rugstreeppadjes van zo dichtbij te mogen ontdekken. Tijdens de afzettingen vond binnen het gebied nog voortplanting plaats. Sommige vangers hebben mogen meemaken dat het krioelde van de juveniele rugstreeppadjes en anderen waren al blij met de enkele die ze vingen. Leuk om uit eigen ervaring te ontdekken dat een rugstreeppad, naarmate hij verder weg van de voortplantingsplek werd gevonden, al veel groter was dan de juvenielen dicht bij het water. Deze juveniele dieren zijn overdag goed zichtbaar op de vochtige, kale delen van de oevers. De adulte dieren daarentegen hebben een betere overleveringsstrategie ontwikkeld, ze houden zich overdag schuil en komen pas in het donker tevoorschijn.

Luchtfoto werkgebied Strabrechtse Heide waaronder de Witte Loop.

De rugstreppadden lieten zich in groten getale vangen. Het aantal kikkers dat werd gevangen bleef daar duidelijk bij achter, terwijl ze toch in meerderheid aanwezig waren. Ze zitten liever in de hogere kruidvegetatie, waar ze zich lastig lieten pakken en met grote snelheid poeltjes in doken. De levendbarende hagedis laat zich nog wel eens pakken, mits je hem geen tijd geeft om na te denken. Kleine watersalamanders zijn weer meer van de slaperige kant. Een enkele vonden we overdag langs de oever, maar de meeste verscholen zich toch liever in de vochtige warme kieren van het paddenscherm.

Dankzij deze inspanningen konden op maandag 8 september de werkzaamheden door de aannemer worden hervat.

20 september was de laatste vangactie en daarna hebben we met vrijwilligers de paddenschermen opgeruimd. In totaal zijn in 2014 op 7 hectare de volgende aantallen gevangen en verplaatst: 2.552 rugstreppadden, 626 bastaardkikkers, 451 gewone padden, 45 kleine watersalamanders, 23 levendbarende hagedissen, 17 heikikkers en 13 bruine kikkers. Al met al zijn we ruim 300 uur hiervoor in het veld geweest!

Het is leuk om de komende jaren de ontwikkelingen langs de Witte Loop te volgen. Tijdens het trek- en broedseizoen is dit deel van de Strabrechtse Heide overigens niet toegankelijk.

Hans Teeven, Amfibieënwerkgroep IVN Heeze-Leende

HUP = Hulp Uit Put

De HUP is een solide uitklimvoorziening voor alle kleine dieren die hopeloos in straatkolken gevangen zitten en met name geschikt voor de beschermde amfibieën.

De HUP is gemaakt van geperforeerd RVS, 2 mm dik, bestand tegen werkzaamheden met de rioolzuiger. Bij voorkeur RVS 316 want dit is zout- en zuurbestendig i.v.m. pekels strooien en/of illegale lozingen in het riool. De HUP bestaat uit 1 stuk, geknipt 10 cm breed en 100 cm lang, de perforaties hebben een doorsnee van 9 mm. Boven aan het klimgedeelte is een platform van 8 cm diepte gezet, daar vanaf is de stap naar vrijheid beter mogelijk (zie foto's). Het klimgedeelte is enigszins schuin gezet maar zodanig dat er nog voldoende ruimte in de kolk is voor de rioolzuiger.

De HUP is permanent aanwezig, met 2 schroeven bevestigd in het beton onder de metalen rand van de korte kolkzijde. Montage mogelijk links of rechts, in ieder geval onder de grootste opening van het deksel. Bevestiging voorkomt dat

de HUP tijdens werkzaamheden verplaatst waardoor kleine dieren weliswaar omhoog klimmen maar vervolgens nooit meer de openingen van het deksel kunnen bereiken om de put daadwerkelijk te verlaten.

In straatkolken met voldoende ruimte voor permanente bevestiging is de HUP een zinvolle en duurzame uitklimvoorziening. Dieren komen te allen tijde op eigen kracht uit de put en de uitgaven voor materiaal en arbeidsloon zijn slechts eenmalig.

Meer informatie op:
[www.facebook.com > HUP Hulp Uit Put](https://www.facebook.com/HUP-Hulp-Uit-Put)

Jeanine Aders

Na Carnaval kikkerdril in Maastricht!

Carlijn Laurijssens en Tariq Stark vonden op 28 februari in een poeltje in de Hoge Fronten, onder het waakzame oog van vele actieve muurhagedissen, maar liefst drie klompen kikkerdril van bruine kikker! Carlijn en Tariq kwamen om te kijken of er al activiteit was op amfibieën- en reptielengebied in de Fronten en werden niet teleurgesteld!
(Foto: Tariq Stark)